

Jaarrekening

Overzicht van lasten en baten met toelichting

In het overzicht van lasten en baten zijn op productgroepniveau (het autorisatieniveau) de lasten en baten van de oorspronkelijke begroting, de lasten en baten van de begroting inclusief de door PS vastgestelde begrotingswijzigingen en de realisatie van de lasten en baten opgenomen.

De verschillen tussen begroting ná wijziging en de realisatie zoals vermeld in de blauw gearceerde kolommen, zijn toegelicht in de verschillenanalyse.

Overzicht van baten en lasten Bedragen x € 1.000	Lasten 2019			Baten 2019			Saldo vóór begrotings- wijzigingen	Saldo ná begrotings- wijzigingen	Saldo gereali- seerde lasten en baten
	Begroting vóór wijziging.	Begroting ná wijziging	Realisatie	Begroting vóór wijziging.	Begroting ná wijziging	Realisatie			
	a	b	c	d	e	f	d-/a	e -/b	f-/c
01 Programma Bestuur									
01.01 Provinciebestuur	9.959	10.549	11.627	2	2	39	-9.957	-10.547	-11.587
01.02 Bestuurlijke samenwerking	3.104	3.517	2.987	0	165	210	-3.104	-3.351	-2.778
01.03 Interbestuurlijk toezicht	78	78	30	0	0	0	-78	-78	-30
Organisatiekosten	7.080	6.578	7.831	0	0	251	-7.080	-6.578	-7.580
Totaal programma Bestuur	20.221	20.721	22.475	2	168	500	-20.218	-20.554	-21.974
02 Programma Ruimte									
02.01 Ruimtelijke ontwikkeling van het mozaïek	28.251	6.320	14.863	10.449	1.205	25.344	-17.802	-5.115	10.480
02.02 Agrofood 2020; Brabant Quality	10.631	18.999	10.511	0	314	104	-10.631	-18.685	-10.407
Organisatiekosten	10.257	11.009	13.166				-10.257	-11.009	-13.166
Totaal programma Ruimte	49.140	36.328	38.541	10.449	1.519	25.448	-38.691	-34.809	-13.093
03 Programma Natuur, water en milieu									
03.01 Water	29.192	39.404	35.185	3.800	4.968	5.403	-25.392	-34.437	-29.782
03.02 Milieu	38.920	49.488	38.930	2.163	9.304	6.721	-36.757	-40.184	-32.208
03.03 Natuur en landschap	72.858	72.745	64.928	3.211	3.026	2.680	-69.648	-69.721	-62.248

Overzicht van baten en lasten		Lasten 2019			Baten 2019			Saldo vóór begrotingswijzigingen	Saldo ná begrotingswijzigingen	Saldo gerealiseerde lasten en baten
		Begroting vóór wijziging.	Begroting ná wijziging	Realisatie	Begroting vóór wijziging.	Begroting ná wijziging	Realisatie			
Bedragen x € 1.000		a	b	c	d	e	f	d-/a	e -/b	f-/c
03.04	GOB	1.100	13.214	17.903	0	5.355	9.463	-1.100	-7.859	-8.440
	Organisatiekosten	14.853	14.932	14.732				-14.853	-14.932	-14.732
Totaal programma Natuur, water en milieu		156.923	189.783	171.678	9.174	22.653	24.267	-147.749	-167.131	-147.411
04 Programma Economie										
04.01	Algemeen economisch beleid	42.802	37.972	48.100	18.123	6.439	19.921	-24.679	-31.533	-28.179
04.02	Economisch programma Brabant	7.715	23.661	17.602	0	0	83	-7.715	-23.661	-17.518
04.04	Duurzame energie en energietransitie	4.087	11.333	11.664	181	631	794	-3.906	-10.702	-10.870
	Organisatiekosten	7.496	7.888	10.348			902	-7.496	-7.888	-9.446
Totaal programma Economie		62.099	80.855	87.713	18.304	7.071	21.701	-43.795	-73.784	-66.012
05 Programma mobiliteit										
05.01	Basis op orde	109.670	106.718	106.602	29.206	44.345	45.211	-80.465	-62.373	-61.391
05.02	(Regionale) Ontwikkelagenda Mobiliteit	49.457	25.073	24.477	872	492	1.826	-48.585	-24.581	-22.652
05.03	Strategische agenda	87.750	91.984	90.441	17.547	17.547	16.266	-70.203	-74.437	-74.175
	Organisatiekosten	15.871	17.251	16.896			38	-15.871	-17.251	-16.857
Totaal programma Mobiliteit		262.748	241.026	238.416	47.625	62.384	63.341	-215.123	-178.642	-175.075
06 Programma Cultuur en samenleving										
06.01	Cultuur	24.430	26.872	26.602	48	88	82	-24.382	-26.784	-26.520
06.02	Erfgoed	19.762	29.935	29.832	679	799	833	-19.083	-29.137	-28.999
06.03	Sociale veerkracht	5.717	5.717	5.724	84	84	22	-5.633	-5.633	-5.703

Overzicht van baten en lasten	Lasten 2019			Baten 2019			Saldo vóór begrotingswijzigingen	Saldo ná begrotingswijzigingen	Saldo gerealiseerde lasten en baten
	Begroting vóór wijziging.	Begroting ná wijziging	Realisatie	Begroting vóór wijziging.	Begroting ná wijziging	Realisatie			
	a	b	c	d	e	f	d-/a	e -/b	f-/c
06.04 Sport	3.899	4.974	4.941	0	0	0	-3.899	-4.974	-4.941
Organisatiekosten	3.756	3.681	3.401				-3.756	-3.681	-3.401
Totaal programma Cultuur en samenleving	57.563	71.179	70.501	811	971	937	-56.752	-70.208	-69.564
Algemeen financieel beleid									
Algemene dekkingsmiddelen									
- Heffing opcenten motorrijtuigenbelasting	0	0	0	257.000	257.000	259.370	257.000	257.000	259.370
- Algemene uitkeringen	0	0	0	252.136	258.187	258.637	252.136	258.187	258.637
- Dividend	0	0	0	31.031	37.854	38.029	31.031	37.854	38.029
- Financieringsfunctie	10.499	6.096	6.335	66.272	102.629	105.405	55.773	96.532	99.071
- Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	97	10	20.808	42.682	10	20.808	42.585
Overhead	57.628	68.287	63.322			215	-57.628	-68.287	-63.107
Stelposten (exclusief onvoorzien)	49.572	100	115	0	0		-49.572	-100	-115
Onvoorzien	1.308	1.308	0				-1.308	-1.308	0
	119.007	75.792	69.868	606.448	676.478	704.338	487.441	600.686	634.469
Bedrag van de heffing voor vennootschapsbelasting	0	0	0						
A: Totaal generaal van de lasten	727.700	715.683	699.192						
B: Totaal generaal van de baten				692.813	771.242	840.532			

Overzicht van baten en lasten	Bedragen x € 1.000	Lasten 2019			Baten 2019			Saldo vóór begrotingswijzigingen	Saldo ná begrotingswijzigingen	Saldo gerealiseerde lasten en baten
		Begroting vóór wijziging.	Begroting ná wijziging	Realisatie	Begroting vóór wijziging.	Begroting ná wijziging	Realisatie			
		a	b	c	d	e	f	d-/a	e -/b	f-/c
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten (B -/A)								-34.887	55.559	141.340

	Toevoegingen aan reserves			Onttrekkingen aan reserves			Saldo vóór begrotingswijzigingen	Saldo ná begrotingswijzigingen	Saldo gerealiseerd
	Vóór begrotingswijzigingen	Ná begrotingswijzigingen	Gerealiseerd	Vóór begrotingswijzigingen	Ná begrotingswijzigingen	Gerealiseerd			
C: Toevoegingen aan reserves	327.091	600.769	617.293				-327.091	-600.769	-617.293
D: Onttrekkingen aan reserves				361.978	545.210	512.605	361.978	545.210	512.605
Saldo toevoegingen en onttrekkingen (D -/C)							34.887	-55.559	-104.688
Totaal generaal van de lasten + toevoegingen aan reserves (A+C)	1.054.790	1.316.452	1.316.484						
Totaal generaal van de baten + onttrekkingen aan reserves (B+D)				1.054.790	1.316.452	1.353.137			
							0	0	
									36.652

Toelichting overzicht van lasten en baten /verschillenanalyse

Programma Bestuur		Begr.na wijz.	realisatie	verschil
	Lasten	20.721	22.475	-1.754
	Baten	168	500	333
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
01.01	Provinciebestuur			
	In de voorziening Appa zijn de pensioenverplichtingen van de provinciaal bestuurders opgenomen. De jaarlijkse actuariële herberekening, op basis van de levenskansen en rekenrente, van de pensioenverplichtingen leidt tot een storting van bijna € 2,1 mln		-2.089	
	De onderschrijding bij PS/Griffie heeft met name betrekking op lagere kosten voor onderzoeken door PS en reis- en verblijfkosten PS leden		539	
	Bij de bestuursrapportage 2019 is naar aanleiding van het bestuursakkoord 'Kiezen voor Kwaliteit' € 1 miljoen beschikbaar besteld voor het uitwerken en opstarten van het beleid voor veiligheid (weerbare overheid en samenleving) in 2019 en 2020. Vanuit de voor 2019 beschikbare € 250.000 zijn nog slechts beperkt uitgaven gedaan.		235	
	Daarnaast zijn er diverse kleinere onderschrijdingen op de budgetten voor bestuurskosten GS en CdK en de budgetten voor Kennis&Onderzoek en BrabantKennis.		237	
	Daarnaast zijn diverse bijdragen van partners ontvangen evenals vergoedingen van derden ontvangen voor werkzaamheden door de Commissaris van de Koning en GS-leden			37
01.02	Bestuurlijke samenwerking			
	De onderschrijding bij bestuurlijke samenwerking heeft betrekking op lagere gerealiseerde uitgaven voor de samenwerkingsverbanden BrabantStad en Vlaams Nederlandse Delta.		265	
	De kosten voor het programma Veerkrachtig Bestuur bestaan voor het grootste deel uit diverse vormen van ondersteuning aan gemeenten om te komen tot een visie op de eigen toekomst. In 2019 is het programma Veerkrachtig Bestuur afgerond waardoor de kosten lager zijn uitgevallen dan geraamd.		264	
	Daarnaast heeft in 2019 de verrekening van het batig saldo 2018 van het InterProvinciaal Overleg plaatsgevonden.			

Programma Bestuur		Begr.na wijz.	realisatie	verschil
	Lasten	20.721	22.475	-1.754
	Baten	168	500	333
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
	Voor de samenwerkingsverbanden Brabantstad en Vlaams Nederlandse Delta zijn bijdragen van de partners ontvangen, die hoger uitvielen dan eerder geraamd.			44
01.03	Interbestuurlijk toezicht			
	De lasten vallen licht lager uit dan geraamd.		48	
	De toegerekende organisatiekosten vallen t.o.v. de raming hoger uit a.g.v. meer inzet van personeel.		-1.253	
	De bijdragen van derden in de toegerekende organisatiekosten bedraagt € 251.000			251
		Totaal Programma Bestuur	-1.754	333

Programma Ruimte		Begr.na wijz.	realisatie	verschil
	Lasten	36.328	38.541	-2.213
	Baten	1.519	25.448	23.930
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
02.01	Ruimtelijke ontwikkeling van het mozaiek			
	In verband met de de afdekking van de risico's van de kapitaalverstrekking aan deelnemingen green chemistry en pivotpark wordt € 3,8 mln toegevoegd aan de voorziening.		-3.843	
	Werklocaties: betreft deels latere uitgaven t.a.v. provinciaal dataplatform, de 1ste tranche voor Eindhoven Internationale Knoop XL en nieuwe prognose werklocaties.		247	
	Lagere vastgestelde subsidie vrijkomende agrarische bebouwing		210	
	Lagere advies en onderzoekskosten wonen		150	

Programma Ruimte	Begr.na wijz.	realisatie	verschil	
	Lasten	36.328	38.541	-2.213
	Baten	1.519	25.448	23.930
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat: Eind 2019 is voor de 1e keer een afrekening GOL voor de partners uitgevoerd, waarbij € 0,215 mln meer in rekening is gebracht dan geprognosticeerd.			-215	
Afwaardering van deelnemingen OLSP en exploitaties Borkel en Schaft			-5.391	
Overige per saldo			298	
Bijdrage uit voorziening kapitaalverstrekking deelnemingen ontwikkelbedrijf € 22,3 mln waaronder de dekking van de afwaardering olsp-vastgoed ad € 4,5 mln en de correctie op de voorziening voor ruimte voor ruimte ad € 17,8 mln				22.321
Investeringsfondsen de Hoven en Havenmeester: betreft een positief liquidatieresultaat op de investeringsfondsen. Beide fondsen zullen begin 2020 worden geliquideerd.				1.632
Meer inkomsten grondexploitaties diverse projecten				186
02.02 Agrofood 2020; Brabant Quality				
Ondersteunende maatregelen: betreft met name een wel voorziene, maar niet beschikte subsidie t.b.v. innovatieve stalsystemen			4.705	
POP 3: afspraken die gemaakt zijn met RVO over de uitvoering van POP3 voor Noord-Brabant om eind 2019 alle verleningen te behandelen, zijn niet volledig nagekomen door capaciteitsproblemen bij RVO. Daarom zullen een aantal verleningen pas begin 2020 worden afgegeven.			1.700	
Sanering knelpunten: er was budget gereserveerd in afwachting van een lopende bezwaarprocedure. De inzet hiervan is niet nodig gebleken.			887	
Mestbeleid betreft de vertraging van de MER-procedure			264	

Programma Ruimte		Begr.na wijz.	realisatie	verschil
	Lasten	36.328	38.541	-2.213
	Baten	1.519	25.448	23.930
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
Translab: Een aantal opschalingsinitiatieven had meer tijd nodig dan was voorzien, waardoor de benodigde middelen pas later worden ingezet.			266	
Circulaire economie: Het opstarten van beoogde innovatietrajecten heeft meer tijd gekost dan verwacht.			239	
Gezondheid: Onze bijdrage aan het VGO-onderzoek is nog niet uitgegeven i.v.m. vertraging bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.			216	
Brabantse zorgvuldigheidsscore veehouderij (BZV): De evaluatie is doorgeschoven naar 2020. De actualisatie is daarmee ook verplaatst naar begin 2020.			106	
Overige lasten en baten			105	-209
De toegerekende organisatiekosten vallen t.o.v. de raming hoger uit a.g.v. meer inzet van personeel.			-2.157	
	Totaal Ruimte		-2.213	23.930

Programma Natuur, water en milieu		Begr.na wijz.	realisatie	verschil
	Lasten	189.783	171.678	18.105
	Baten	22.653	24.267	1.615

			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
03.01 Water				
Deltaplan Hoge Zandgronden - zoetwater beschikbaarheid: In 2019 zijn minder subsidieaanvragen vanuit de waterschappen ontvangen op het onderdeel 'waterbeschikbaarheid' van de subsidieregeling PMWP.			1.952	

Programma Natuur, water en milieu	Begr.na wijz.	realisatie	verschil	
	Lasten	189.783	171.678	18.105
	Baten	22.653	24.267	1.615
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
Ven en wijstherstel: In 2019 zijn minder aanvragen ontvangen dan vooraf ingeschat op subsidieregeling Biodiversiteit en Leefgebieden onderdeel venherstel en op de subsidieregeling PMWP, onderdeel wijstherstel.			938	
De POP3 subsidieopenstelling Fysieke investeringen Waterdoelen 2019 heeft niet het aantal en omvang van beschikkingen gehaald als vooraf ingeschat. De redenen zijn divers maar betreffen onder andere, dat aanvragen maar deels subsidiabel blijken.			584	
Gezonde leefomgeving water: Het project Medicijnresten dat samen met onder andere het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in 2019 is opgestart heeft een meerjarig uitgavenpatroon. De middelen waren in zijn geheel in 2019 geraamd. Bij de eerste bestuursrapportage 2020 zullen deze middelen worden verdeeld over de gehele looptijd van het project.			285	
Groene groei water: De opdrachtverleningen ten behoeve van de meerjarige infiltratieprojecten Waterbeschikbaarheid zijn later dan gepland eind 2019 gegund, waardoor er minder uitgaven in 2019 hebben plaatsgevonden.			256	
Overige lasten			204	
Diverse kleinere afwijkingen, zoals/op gebied van grondwaterheffing en Deltaplan: Rivierverruiming.				435
03.02 Milieu				
Door vertraging in de uitvoering van de bodemsaneringen, van onder andere Chemiepack, verlopen de realisaties niet volgens planning. Dit leidt tot een onderschijding van € 4,1 mln.			4.151	
De onderbesteding is voor het grootste deel het gevolg van een positief jaarrekeningresultaat van de omgevingsdiensten. De omgevingsdiensten betalen feitelijk terug wat in het voorafgaande jaar teveel betaald is door de deelnemers.			4.433	
De uitgaven op de ambitiemiddelen ten behoeve het onderdeel milieu van het PMWP 2015-2021 waren in 2019 minder dan geraamd. Met name op de subonderdelen 'gezonde leefomgeving' en 'lucht, geur en geluid'.			1.403	

Programma Natuur, water en milieu	Begr.na wijz.	realisatie	verschil	
	Lasten	189.783	171.678	18.105
	Baten	22.653	24.267	1.615
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
Het provinciaal risico op de lening aan Ecodorp Boekel dekken wij voor 50% af uit de programmabegroting.			600	
Er zijn voor € 0,3 mln minder opruimingssubsidies drugsdumpingen aangevraagd dan voorzien.			297	
De provincie fungeert als doorgeefluik voor de Interim bedrijvenregeling m.b.t. bodemsaneringen vanuit het Rijk. De gemaakte kosten waren € 0,7 mln hoger dan geraamd. Deze kosten worden teruggevorderd bij het Rijk.			-676	
Diverse kleinere afwijkingen, zoals/op gebied van onder andere Milieu Effect Rapportages, kassiersfunctie IPO BOOG en gevelsaneringen.			350	
De vergunningverlening op de Wet natuurbescherming is nagenoeg stilgevallen na de uitspraak van de Raad van State. Tegen de verwachtingen in is deze in 2019 niet opnieuw op gang gekomen. Dit heeft geleid tot minder leges- en vvgb inkomsten.				-2.306
Diverse kleinere afwijkingen, zoals/op gebied van het verhaal van kosten voor repressieve handhavingsacties en de provinciale kassiersfunctie voor het IPO BOOG.				-276
03.03 Natuur en landschap				
Aan de zogenoemde 'transitie DLG-projecten' is minder uitgegeven dan verwacht. De betaling aan het Noordbrabants Landschap voor de restopgave van De Hilver wordt doorgeschoven naar 2020 en een betaling aan de aannemer van het project Grootte Peel heeft vertraging opgelopen in verband met een langlopende discussie over de hoogte van het te betalen bedrag en schuift eveneens door naar 2020.			929	

Programma Natuur, water en milieu	Begr.na wijz.	realisatie	verschil	
	Lasten	189.783	171.678	18.105
	Baten	22.653	24.267	1.615
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
De onderbesteding op SNL komt deels doordat er voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer gerekend is met 50% EU-subsidie en we tot nu toe 75% EU-subsidie krijgen. Dit sluit aan bij de afspraak over 50-50 financiering, waarbij in de eerste vier jaren al 75% wordt gedeclareerd in Brussel en resterende jaren 100% ten laste van de provincie komt. Daarnaast verloopt de realisatie van het natuurnetwerk minder snel dan geraamd, waardoor de subsidies voor beheer later aangevraagd.			1.739	
De realisatie van projecten van de gebiedsimpuls N69 en de voorbereiding hiervan vraagt meer tijd waardoor er nog geen subsidieaanvragen zijn geweest in 2019. Dit komt deels doordat een aantal partners de cofinanciering nog niet in de begroting heeft vastgelegd en omdat partners nog niet met de uitvoering aan de slag zijn.			1.563	
Plattelandsontwikkelingsprogramma POP3: In 2019 heeft de garantiestelling voor het EU-deel voor PAS- en natura 2000 projecten niet geleid tot een verplichting. Daarnaast zit op de LEADER-openstelling voor de N69 vertraging in de afhandeling van ingediende subsidieaanvragen.			528	
uitgaven natuurcompensatie: Eind 2019 zijn er nog 3 aanvragen in behandeling voor de realisatie natuur subsidieregeling N279 die niet meer beschikt zijn in 2019.			565	
Programmabudget realisatie Natuur Netwerk Brabant: In 2019 zijn minder subsidies aangevraagd dan verwacht, doordat de manifestpartners in afwachting waren van de samenwerkingsovereenkomsten met de manifestpartners met betrekking tot de versnelling realisatie Natuurnetwerk Brabant tot 2028, waarbij voor de periode 2020 tot en met 2022 afspraken over de ondersteuning worden gemaakt. Deze samenwerkingsovereenkomsten zijn in januari 2020 getekend.			629	
Op de opengestelde subsidieregeling 'Biodiversiteit en leefgebieden' zit een onderbesteding van 9%, omdat projecten niet voldeden aan de vereisten en of niet paste binnen het bedrag van een van de vier deelplafonds. De resterende middelen vloeien terug naar de reserve en blijven beschikbaar voor nieuwe openstellingen.			782	
Diverse kleinere afwijkingen, zoals/op gebied van Pas en Natura 2000 projecten (€ 0,4 mln.), groenblauwe diensten (€ 0,33 mln.), BrUG; uitwerking Natuur + Samenleving (€ 0,25 mln.) en diverse kleine posten (€ 0,28 mln.).			1.082	

Programma Natuur, water en milieu		Begr.na wijz.	realisatie	verschil
	Lasten	189.783	171.678	18.105
	Baten	22.653	24.267	1.615
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
	Overige baten per saldo			-346
03.04	Natuur Netwerk Brabant			
	De grondposities (aankoop, verkoop en doorlevering) laten zich moeilijk ramen. Bij de bestuursrapportage wordt op basis van de meest recente grondmutaties ramingen bijgesteld. In de laatste maanden van 2019 heeft nog een aantal aankopen van gronden plaatsgevonden met name Rijks EHS die niet voorzien waren bij de slotwijziging 2019, waardoor een overschrijding optreedt (gedekt door GOB fonds en rijkmiddelen).		-4.689	
	De grondposities (aankoop, verkoop en doorlevering) laten zich moeilijk ramen. Bij verkoop worden boekwinsten en pachtinkomsten gerealiseerd. In de laatste maanden van 2019 hebben nog een aantal mutaties plaatsgevonden met name Rijks EHS welke niet voorzien waren bij de slotwijziging 2019, waardoor er per saldo meer baten € 4 mln. zijn gerealiseerd.			4.108
	De toegerekende organisatiekosten vallen t.o.v. de raming lager uit a.g.v. minder inzet van personeel.		200	
	Totaal Programma Natuur, water en milieu		18.105	1.615

Programma Economie		Begr.na wijz.	realisatie	verschil
	Lasten	80.855	87.713	-6.858
	Baten	7.071	21.701	14.630
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
04.01	Algemeen economisch beleid			
	Digitalisering: Door PS is € 4 mln. ontwikkelkrediet beschikbaar gesteld (2019-2022). Voorbereidings- en aanloop-tijd is wat langer dan gedacht, verder wordt ook zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van bijdragen door anderen.		1.024	

Programma Economie	Begr.na wijz.	realisatie	verschil	
	Lasten	80.855	87.713	-6.858
	Baten	7.071	21.701	14.630
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
De Efro bijdrage OP Zuid is zowel aan de lasten- als baten-kant € 13,8 mln. hoger dan geraamd. (budgettair neutrale boeking). Wordt veroorzaakt doordat bij de raming alleen rekening is gehouden met projecten waar een bijdrage van de provincie nodig is.			-13.839	13.839
Uitvoeringskosten EP: De uitvoeringskosten POP3 zijn lager dan geraamd doordat kosten RVO nog niet verwerkt zijn, hierop worden cijfers nog aangepast.			746	
Cofinan. Interreg: Voor Interreg 2 Zeeën was € 0,5 mln. cofinanciering geraamd, maar er is geen enkel project aangemeld waarvoor Brabantse subsidie nodig is. M.b.t. Interreg DLD-NL zijn er twee projecten (subsidie-toekenning 2015 en 2016) die te samen € 0,4 mln. hebben terugbetaald.			1.089	
Vastgoed Van Gogh Brabant; Hiervoor is een bedrag geraamd ad € 2,5 mln., waarvan € 1,25 mln. onder voorwaarde verstrekt zou worden en hieraan is in 2019 nog niet voldaan.			1.250	
Toevoeging aan voorziening i.v.m. verstrekte leningen aan BOM ad € 0,44 mln			-444	
Overige per saldo			47	-357
04.02 Economisch programma Brabant				
Innovatie topsectoren; De uitgaven m.b.t. HTSM, Maintenance, LS&H en Innovatie Agrofood zijn in 2019 nog niet volledig gerealiseerd, maar zullen in 1e helft 2020 hun beslag krijgen. Het betreft middelen uit reserve Economische Structuurversterking 3e tr. (HTSM, Maintenance LS&H) en reserve Invest. Agenda Trans.Agrofood (innov. Agrofood).			5.411	
Arbeidsmarkt; Betreft uitgaven m.b.t. Europese programma Passport4Works, deze zullen in 2020 tot realisatie komen.			674	
Overige per saldo			-26	83

Programma Economie		Begr.na wijz.	realisatie	verschil
	Lasten	80.855	87.713	-6.858
	Baten	7.071	21.701	14.630
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
04.04	Duurzame energie en energietransitie			
	Er is een lichte overschrijding van € 0,3 mln., maar deze wordt weer grotendeels gecompenseerd door hogere inkomsten (zie toelichting baten) ad € 0,2 mln. Dekking vindt plaats vanuit de reserve investeringsagenda 3e tranche.		-330	
	Ontvangen cofinanciering haalbaarheidsonderzoek / MER en bijdrage t.b.v Amer Warmtenet.			163
	De toegerekende organisatiekosten vallen t.o.v. de raming hoger uit a.g.v. meer inzet van personeel.		-2.460	
	De bijdrage in de organisatiekosten valt eveneens hoger uit.			902
	Totaal Programma Economie		-6.858	14.630

Programma Mobiliteit		Begr.na wijz.	realisatie	verschil
	Lasten	241.026	238.416	2.610
	Baten	62.384	63.341	957
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
05.01	Basis op orde			
	Het budget voor de uitvoering van OV-concessies is overschreden met € 1,6 mln, € 85,5 mln t.o.v. € 84,0 mln (1,9%). Daar staan ruim € 0,3 mln aan extra inkomsten door derden tegenover. Daarnaast is de indexatie iets hoger uitgekomen dan initieel ingeschat		-696	323
	Op de onderhoudsbegroting voor beheer en onderhoud wegen van € 16,0 mln is € 0,92 mln (5,8%) meer uitgegeven. Het betreft vooral uitgaven voor bestrijding van de eikenprocessierups en voor kleinschalige reparaties aan het provinciale wegennet. Daar staan ongeveer € 0,6 mln extra inkomsten tegenover met name uit vergoedingen voor schade aan provinciale infrastructuur.		-919	563

Programma Mobiliteit	Begr.na wijz.	realisatie	verschil	
	Lasten	241.026	238.416	2.610
	Baten	62.384	63.341	957
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
Een voor 2019 geplande wegenoverdracht (€ 1,2 mln) aan Breda is door vertraging in de formele besluitvorming uitgesteld. De bijbehorende middelen dienen voor de overdracht beschikbaar te blijven.			1.166	
Voor activiteiten van het (door)ontwikkelen en genereren van mobiliteitsdata is € 0,62 mln minder uitgegeven.			624	
Overige per saldo			-59	-19
05.02 (Regionale) Ontwikkelagenda Mobiliteit				
Een subsidie van bijna € 2 mln voor de aanpak van de Postweg in Vught is eerder beschikt dan verwacht. De dekking is afkomstig uit de reserve Verkeer & Vervoer.			-1.960	
Op basis van afspraken over een gezamenlijke aanpak van verkeersveiligheid in IPO-verband is voor een meerjarige subsidie aan CROW eind 2019 ongeveer € 0,7 mln beschikt . In tegenstelling tot eerdere signalen is de subsidie niet direct via het IPO verlopen, maar vervult de provincie een kassiersfunctie. Tegenover deze overschrijding staan dan ook extra inkomsten van € 0,7 mln.			-744	750
Voor de realisatie van de Robuuste Brabantroute zijn middelen ter beschikking gesteld. Op de begroting 2019 was een bedrag van € 2 mln gereserveerd voor maatregelen op het spoor bij Gilze en Rijen. Op basis van afspraken in BO-MIRT van november 2019 wordt begin 2020 de overeenkomst definitief gesloten worden en de middelen aangewend. De dekking is afkomstig uit de reserve Verkeer & Vervoer.			2.000	
Voor de doorontwikkeling binnen de OV-concessies zijn door provincie en vervoerders middelen gereserveerd. Op basis van voorstellen en initiatieven kunnen de middelen worden aangewend. De restantmiddelen van € 0,4 mln dienen beschikbaar te blijven.			358	
De onderschrijding bij beter benutten wordt hoofdzakelijk veroorzaakt voor de problemen met het snel uitleveren door de leverancier van de I-VRI's in het kader van Talking Traffic.			398	

Programma Mobiliteit	Begr.na wijz.	realisatie	verschil	
	Lasten	241.026	238.416	2.610
	Baten	62.384	63.341	957
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
De partnerbijdrage in de gezamenlijke kosten voor het aanvragen van een Europese subsidie voor truckparkings (CEF-call) wordt in termijnen betaald in plaats van ineens. Hierdoor is er sprake van onderbesteding van € 0,2 mln in 2019.			200	
Voor de ontwikkeling van regionale luchtvaart zijn specifieke rijksmiddelen ter beschikking gesteld (voorheen Aldersmiddelen). Naar aanleiding van het rapport van de commissie Van Geel wordt de exacte rol van de provincie opnieuw bepaald. De middelen dienen derhalve beschikbaar te blijven.			190	
Voor de ontwikkelagenda Spoor, HOV en Knooppunten zijn haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd. Tegenover deze kosten staan extra inkomsten (€ 0,2 mln) via bijdragen in de onderzoekskosten door derden.				236
Overige per saldo			154	348
05.03 Strategische agenda				
Tijdens het BO-MIRT zijn definitieve afspraken gemaakt over de realisatie van de ombouw van de N65 door de provincie. In 2019 zijn meer voorbereidingskosten gemaakt dan geraamd. De middelen worden gedekt door de reserve Verkeer & Vervoer.			-676	
In 2019 is voor de realisatie van het snelfietsroutenetwerk € 1,65 mln (9,1%) minder uitgegeven dan geraamd (€ 17,5 mln). De provincie is afhankelijk van het tijdig indienen van de subsidie-aanvragen door gemeenten. De dekking is afkomstig uit de reserve Spaar- & Investeringsfonds (SIF).			1.652	
Een klein gedeelte van het budget voor de aanleg van de nieuwe verbindingsweg N69 (€ 1,1 mln) staat op de exploitatiebegroting 2019. Op basis van de gunning is de meerjarige planning aangepast. Het budget wordt doorgeschoven. De dekking is afkomstig uit de reserve Spaar- & Investeringsfonds (SIF).			1.103	

Programma Mobiliteit	Begr.na wijz.	realisatie	verschil	
	Lasten	241.026	238.416	2.610
	Baten	62.384	63.341	957
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
Voor het maatregelenpakket Bereikbaarheid De Run (Veldhoven) zijn middelen ter beschikking gesteld. Veel van de maatregelen van het bereikbaarheidspakket zitten nog in de voorbereidende fase. Eén van de eerste maatregelen (direct OV-verbinding CS-De Run) verloopt via de provincie als concessieverlener. Dit is geëffectueerd in 2020. De dekking is afkomstig uit de reserve Spaar- & Investeringsfonds (SIF).			89	
Voor de aanleg van de nieuwe verbinding N69 heeft het Rijk middelen via een doeluitkering ter beschikking gesteld. Op basis van de voorgang is € 1,25 mln minder onttrokken uit deze post.				-1.254
In het kader van een fiscale constructie voert de provincie het beheer en onderhoud op de A59 Rosmalen - Geffen uit gedurende een aantal jaren. Eind 2020 draagt de provincie de weg terug over. Het Rijk heeft hiervoor specifieke middelen ter beschikking gesteld. Op basis van de uitgaven is € 0,2 mln minder onttrokken uit deze post.				-32
Overige per saldo			-625	4
De toegerekende organisatiekosten vallen t.o.v. de raming lager uit a.g.v. meer inzet van personeel.			355	
Bijdrage voor toegerekende organisatiekosten vallen t.o.v. de raming hoger uit				38
	Totaal Programma Mobiliteit		2.610	957

Programma Cultuur en samenleving	Begr.na wijz.	realisatie	verschil	
	Lasten	71.179	70.501	678
	Baten	971	937	-34
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
06.01 Cultuur				
Diverse kleine verschillen cultuur			270	-6

Programma Cultuur en samenleving		Begr.na wijz.	realisatie	verschil
	Lasten	71.179	70.501	678
	Baten	971	937	-34
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
06.02	Erfgoed			
	Diverse kleine verschillen erfgoed		103	34
06.03	Sociale veerkracht			
	Diverse kleine verschillen sociale veerkracht		-7	-62
06.04	Sport			
	Diverse kleine verschillen sport		32	
	De toegerekende organisatiekosten vallen t.o.v. de raming licht hoger uit a.g.v. meer inzet van personeel.		280	
	Totaal Programma Cultuur en samenleving		678	-34

Algemeen financieel beleid		Begr.na wijz.	realisatie	verschil
	Lasten	75.792	69.868	5.924
	Baten	676.478	704.338	27.860
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
31.02	Algemene dekkingsmiddelen			
	Opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting			
	Bij het bestuursakkoord 2015-2019 – Beweging in Brabant - is besloten dat de provincie gedurende de looptijd van het bestuursakkoord 2015 t/m 2019 vasthoudt aan een opcententariaf van 76,1. De opbrengsten worden structureel geraamd op € 257 mln. op basis van de capaciteit van het wagenpark. Het opcententariaf is niet geïndexeerd en is voor 2019 gelijktijdig met de begroting door PS vastgesteld.			2.370

Algemeen financieel beleid	Begr.na wijz.	realisatie	verschil	
	Lasten	75.792	69.868	5.924
	Baten	676.478	704.338	27.860
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten

De uiteindelijke jaaropbrengst bedraagt € 259,4 mln., een positief resultaat van ruim 0,9%. Deze afwijking heeft te maken met een stijging van de belastingcapaciteit in het tweede half jaar.

Eind 2019 stonden in Noord-Brabant ruim 1.417.000 (eind 2018 1.400.00) personenauto's geregistreerd en ruim 113.200 (eind 2017 111.700) motoren. Er is sprake geweest van een lichte autonome groei van het wagenpark.

Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering wordt in eerste instantie gebaseerd op de septembercirculaire 2018. Daarbij wordt het accres niet volledig geraamd, zoals vastgesteld in de grondslagen voor begroting en jaarstukken. De aangehouden marge is bedoeld om negatieve bijstellingen van het accres in het betreffende begrotingsjaar op te vangen, zonder dat dit invloed heeft op de vrije begrotingsruimte. In 2019 is het accres door het Rijk tweemaal naar beneden bijgesteld, waarbij de marge onvoldoende bleek om dit op te vangen. De raming is bij bestuursrapportage 2019 bijgesteld en toegelicht.

-475

De algemene uitkering uit het provinciefonds is geraamd op € 238,2 mln. Uit de decembercirculaire 2019 blijkt dat de uitkering 2019 uitkomt op € 237,7 mln (incl. afrekening 2018). Deze lichte negatieve afwijking is het gevolg van het actualiseren van de verdeelmaatstaven en het bijstellen van de uitkeringsfactor.

Naast de algemene uitkering omvat het provinciefonds diverse decentralisatie-uitkeringen die samenhangen met specifieke beleidsafspraken, veelal vastgelegd in convenanten met het Rijk. In totaal gaat het om een volume van € 21,0 mln. De hieraan gerelateerde uitgaven worden verantwoord op de functionele productgroepen in de beleidsprogramma's. Het verschil tussen de bijgestelde begroting en de realisatie wordt verklaard door de volgende bijgestelde uitkeringen bij de decembercirculaire 2019.

925

-MKB Innovatiestimulering (tranche 2018 en 2019) € 575.000

-Versnelling flexwonen: € 250.000

-Regionale financieringstafels: € 100.000

De opbrengst dividenden komt licht hoger uit.

174

Algemeen financieel beleid	Begr.na wijz.	realisatie	verschil	
	Lasten	75.792	69.868	5.924
	Baten	676.478	704.338	27.860
			Verschil	Verschil
			Lasten	Baten
De lasten van de financieringsfunctie bestaan in hoofdzaak uit de afschrijvingskosten van de betaalde agio op obligaties van de immunisatieportefeuille en de investeringsagenda-portefeuille. De baten betreffen de renteopbrengsten van de obligaties uit beide portefeuilles, de rentevergoeding op verstrekte geldleningen en de renteopbrengsten uit verplicht schatkistbankieren.			-239	2.777
De gerealiseerde baten op de financieringsfunctie ad € 105,4 mln bestaan voor het grootste deel uit renteopbrengsten en voor € 22,8 mln. uit boekwinst op de verkoop van obligaties.				
<i>Overige algemene dekkingsmiddelen: vrijval van voorzieningen</i>				11.017
- Voorziening nazorgfonds ad € 1,2 mln				
- Voorziening leningen aan overige verbonden partijen ad € 6,4 mln				
- Voorziening leningen aan Biobased en Breedbandfonds ad € 2,5 mln				
- Voorziening ontwikkelbedrijf ad € 0,2 mln				
Voorziening tuinbouwontwikkelingsmaatschappij € 0,7 mln				
<i>Overige algemene dekkingsmiddelen: Voordelige afwikkelingsverschillen op subsidies</i>				10.857
De voordelige afwikkelingsverschillen ad € 31,7 mln hebben betrekking op subsidies die in voorgaande jaren zijn verstrekt. Bij de slotwijziging was voor deze afwikkelingsverschillen al rekening gehouden met een bedrag van € 20,8 mln. De afwikkelingsverschillen die na de slotwijziging zijn gerealiseerd bedragen in totaal € 10,9 mln				
Toevoeging voorziening overige leningen			-97	
31.03 Stelposten/overhead/vpb				
Restant stelpost voorbereidingsbudget gezondheid bedraagt € 0,1 mln. In de begroting wordt daarnaast jaarlijks een stelpost voor onvoorzien lasten van € 1.308.402 opgenomen. Gedurende het begrotingsjaar 2019 is hierop geen beroep gedaan.			1.408	
De overheadkosten die zijn gedefinieerd als alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.			4.967	215

Algemeen financieel beleid	Begr.na wijz.	realisatie	verschil
Lasten	75.792	69.868	5.924
Baten	676.478	704.338	27.860

Verschil
Lasten Verschil
Baten

Door een strakke sturing zowel op de realisatie van de provinciale taken binnen het beschikbare capaciteitsbudget, als op de overige bedrijfsvoeringskosten (zie ook paragraaf bedrijfsvoering), komen de kosten t.o.v. de begroting €4,3 mln lager uit.

Op peil brengen voorziening dubieuze debiteuren

-115

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting

Door de inwerkingtreding van de Wet modernisering Vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen worden overheidslichamen met ingang van het eerste boekjaar dat aanvangt op of na 1 januari 2016 Vpb-plichtig over hun ondernemersactiviteiten. Op basis van de inventarisatie van deze activiteiten komt de geraamde en de gerealiseerde af te dragen Vpb uit op € 0

Totaal Algemeen financieel beleid

5.924 27.860

Reserves	Begr.na wijz.	realisatie	verschil
Stortingen	600.769	617.293	-16.524
Onttrekkingen	545.210	512.605	-32.605

Verschil
stortingen Verschil
onttrekkingen

De stortingen in de reserves komen € 16,5 mln hoger uit dan geraamd. Dit betreft de toevoegingen aan de risicoreserves wegens vrijval van voorzieningen, die vanuit deze risicoreserves waren gevormd.

-16.524

De onttrekkingen aan de reserves zijn € 32,6 mln lager dan geraamd in de begroting. Aan de reserves zijn provinciale uitgaafposten gekoppeld. Uitgaven op deze begrotingsposten worden gedekt uit de desbetreffende reserves. Voor zover het uitgaafniveau achterblijft bij de raming, blijft ook de onttrekking achter bij de in de begroting geraamde onttrekking.

-32.605

Totaal reserves

-16.524 -32.605

**Totaal generaal
Rekeningresultaat**

-33 36.685
36.652